Lietas arhīva Nr. A42-00059-24/29
ECLI:LV:ADRJRIT:2024:0617.A420223222.7.S

Administratīvā rajona tiesa
Rīgas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2024. gada 17. jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Lāsma Lipkina,

piedaloties pieteicējas SIA „/Nosaukums A/" pārstāvei – maksātnespējas administratorei /pers. A/ – un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta – pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. B/ un /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „/Nosaukums A/" pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta 2022. gada 17. maija lēmuma Nr. 30.2/22.13/2772 atcelšanu daļā, ar kuru atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes 2022. gada 25. janvāra lēmums Nr. 30.2-17.7.1/17.7.1/21482.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – dienests) no 2019. gada 15. augusta līdz 2022. gada 24. janvārim veica pieteicējai SIA „/Nosaukums A/" pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu par laiku no 2018. gada 1. novembra līdz 2019. gada 30. aprīlim, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI) auditu par laiku no 2019. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 30. aprīlim.

Pārbaudes rezultātā ar dienesta Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes 2022. gada 25. janvāra lēmumu Nr. 30.2?17.7.1/17.7.1/21482 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējai papildu nomaksai budžetā noteikta PVN, VSAOI, IIN summa un ar katru no tām saistītā soda naudas un nokavējuma naudas summa.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja.

[2] Ar dienesta 2022. gada 17. maija lēmumu Nr. 30.2/22.13/2772 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts daļā par pieteicējai papildu nomaksai budžetā noteikto PVN 5065,20 *euro*, PVN soda naudu 1519,56 *euro*, PVN nokavējuma naudu 443,21 *euro*, VSAOI 5408,85 *euro*, VSAOI soda naudu 16 177,17 *euro*, VSAOI nokavējuma naudu 336,22 *euro*, IIN 3077,75 *euro*, IIN soda naudu 9233,25 *euro* un IIN nokavējuma naudu 198,97 *euro*. Pārsūdzētais lēmums šajā daļā pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Dienests nav apstrīdējis pieteicējas darījumu faktu ar */pers. D/*, */pers. E/* un */pers. G/*.

Dienests veicis korekcijas pieteicējas 2018. gada decembra PVN deklarācijā par darījumu ar */pers. D/* un 2019. gada janvāra deklarācijā koriģējis darījuma ar */pers. G/* summu. Veiktās korekcijas pieteicējas PVN deklarācijās par darījumiem ar šīm komercsabiedrībām auditā aprēķinātā nodokļa lielumu neietekmē.

Dienests veicis korekcijas arī pieteicējas 2019. gada janvāra PVN deklarācijā par darījumu ar */pers. E/*, tā rezultātā aprēķinot pieteicējai papildu nomaksai budžetā PVN, soda naudu un nokavējuma naudu. Pieteicēja nav atbrīvojama no nodokļa par šo darījumu. Tiesības piemērot preču piegādei PVN 0 procentu likmi pastāv, ja ir izpildīti abi Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43. panta ceturtajā daļā minētie nosacījumi. Tā kā jebkurš atbrīvojums no PVN ir atkāpe no vispārējā principa, tad minētajā likumā paredzētais atbrīvojums no PVN ir interpretējams šauri, turklāt ņemot vērā darījuma ekonomisko būtību, nevis juridisko formu. Personas, kura vēlas piemērot šo likumā paredzēto atbrīvojumu no nodokļa samaksas, rīcībā jābūt pamatojumam atbrīvojuma piemērošanai. Līdz ar to ir vērtējams noformētais rēķins.

Tā kā pieteicēja izskatāmajā gadījumā ir izrakstījusi nodokļu rēķinu, tai ir pienākums valsts budžetā maksāt šajā rēķinā norādīto PVN. Pieteicēja arī nav apliecinājusi to, ka konkrētajā gadījumā tā darījuma noformēšanas brīdī bija pārliecinājusies par darījuma partnera reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā.

Pieteicēja nav savlaicīgi veikusi maksājumus budžetā, tādēļ auditā aprēķinātajai soda naudai nav piemērojami likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32. panta septītās daļas nosacījumi un soda nauda nosakāma atbilstoši minētā panta piektajai daļai.

[2.2] No pieteicējas bankas konta apgrozījuma pārskatiem konstatētas starpības algu aprēķinu izmaksās, kā arī bankas konta apgrozījuma pārskatā un kases dokumentos norādītā informācija atšķiras no analītiskajā uzskaitē norādītās. Pieteicējas darbiniekiem noformētie pārskati par komandējumiem ir vispārīgi un nesniedz konkrētu pārbaudāmu informāciju, turklāt par komandējumiem nav iesniegti darījumus apliecinoši dokumenti vai tie iesniegti nepilnīgi. Tādējādi pieteicējas grāmatvedības uzskaitē sniegta nepatiesa informācija. Konstatētais liecina par dokumentu noformēšanu krāpnieciskos nolūkos, lai izmaksātu „aplokšņu algas" un nemaksātu darbaspēka nodokļus pilnā apmērā.

Atsevišķu pieteicējas darbinieku komandējuma atskaitēs norādītā informācija ir pretrunā paskaidrojumos norādītajam. Turklāt pieteicējas noformēto komandējumu būtība nav loģiski izskaidrojama un nav iesniegti izdevumus apliecinoši dokumenti. Maz ticams, ka darba ņēmēji brauktu komandējumos par saviem līdzekļiem un neiesniegtu darījumus apliecinošus dokumentus. Komandējuma naudas uzskaites veids un forma norāda, ka pieteicēja ir izmantojusi „komandējuma naudas" kā regulāru piemaksu pie darba algas, neidentificējot konkrētas situācijas, kurām kompensāciju normu piemērošana ir pamatota. Tas liecina, ka komandējumi faktiski nav bijuši.

Ņemot vērā minēto, fiziskām personām – /pers. I/, /pers. J/ (vēlāk – /pers. J/), /pers. K/, /pers. L/ (*/pers. L/*), /pers. N/ (vēlāk – /pers. N/) (izņemot par komandējumu Vācijā 2019. gada martā), /pers. O/ (*/pers. O/*), /pers. R/, /pers. S/ (izņemot par komandējumu Vācijā 2019. gada martā) un /pers. T/ – saistībā ar komandējumiem izmaksātās naudas summas atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta otrajai daļai ir citi ienākumi no pieteicējas, ko minētās personas saņēma uz darba attiecību pamata un kas ir apliekamas ar IIN un VSAOI.

Atsevišķos gadījumos nav saprātīgi un ticami pamatota pieteicējas uzrādītā skaidras naudas atgriešana kasē, tāpēc skaidrā naudā atgrieztie avansa

norēķini pielīdzināmi darba algai, par kuru nav nomaksāti darbaspēka nodokļi. Pieteicēja nevarēja nezināt, ka par faktiski notikušu darījumu jābūt noformētam attaisnojuma dokumentam un tam jāatbilst grāmatvedības reģistros norādītajam.

[2.3] Pieteicējas darbiniekam /pers. U/ laikā no 2019. gada janvāra līdz aprīlim izmaksāta darba alga par 1,62 *euro* vairāk nekā aprēķināts. Līdz ar to tā ir uzskatāma par viņa darba algas daļu, par kuru nav nomaksātas VSAOI un IIN.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam daļā, ar kuru atstāts negrozīts sākotnējais lēmums, pieteicēja vērsās administratīvajā tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējai nepamatoti aprēķināti papildu nodokļu maksājumi un soda nauda. Vairāki pieteicējas pārkāpumi atzīstami par nebūtiskiem un formāliem, jo nav radījuši izmaiņas budžetā maksājamā PVN un citu obligāto maksājumu apmērā. Pieteicējas rīcība nav vērtējama kā izvairīšanās no nodokļu un VSAOI nomaksas.

[3.2] Dienesta apsvērumi attiecībā uz darbaspēka nodokļiem ir pamatoti ar pieņēmumiem, nevis objektīviem, ar pierādījumiem pamatotiem apstākļiem.

[3.3] Pieteicēja auditā norādītos trūkumus iespēju robežās bija novērsusi. Pretēji pārsūdzētajā lēmumā minētajam, darbinieki paskaidrojumos dienestam norādīja, kā viņi nokļuva uz/no komandējuma vietas. Apstāklis, ka viņu sniegtajā informācijā dienests konstatējis atsevišķas neatbilstības un/vai pretrunas, nenorāda uz informācijas slēpšanu vai sagrozīšanu. Kopumā dienestam sniegtā informācija ir pietiekami precīza un detalizēta, lai kliedētu saprātīgas šaubas par pārkāpumiem nodokļu un citu obligāto maksājumu aprēķināšanā un nomaksā. Arī pati pieteicēja bija sniegusi detalizētu un pilnīgu skaidrojumu par visiem audita ietvaros konstatētajiem apstākļiem.

[4] Tiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos dienests pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu, atsaucoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietvertajiem argumentiem. Papildus dienests norādījis, ka pieteicējas atšķirīgais viedoklis par faktisko apstākļu nozīmi nevar būt par pamatu, lai uzskatītu, ka dienests ir nepareizi novērtējis pierādījumus un izdarījis nepareizus secinājumus. Pieteicējas argumenti konkrētajā gadījumā esot subjektīva rakstura viedoklis par dienesta pieņemto lēmumu.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve uzturēja pieteikumu, pamatojoties uz tajā ietvertajiem argumentiem. Savukārt dienesta pilnvarotie pārstāvji pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un dienesta rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem. Tiesas sēdē liecību sniedza /pers. R/, /pers. T/, /pers. S/, /pers. K/ un /pers. O/.

Motīvu daļa

[6] Lietā ir strīds par to, vai dienests pamatoti pieteicējai noteicis papildu nomaksai valsts budžetā PVN un noteicis ar to saistītu soda naudu un nokavējuma naudu, kā arī par to, vai dienests pamatoti konstatējis ienākumu, par kuru pieteicēja nav samaksājusi VSAOI un IIN (turpmāk kopā arī – darbaspēka nodokļi), un tādējādi aprēķinājis pieteicējai papildu nomaksai valsts budžetā VSAOI un IIN, kā arī noteicis ar šiem darbaspēka nodokļa maksājumiem saistītu soda naudu un nokavējuma naudu.

Līdz ar to tiesa šajā lietā visupirms izvērtēs, vai pieteicējai papildu nomaksai pamatoti noteikts PVN un ar to saistītā soda nauda un nokavējuma nauda.

Savukārt pēc tam tiesa izvērtēs, vai dienests pamatoti konstatējis ienākumu, par kuru nav nomaksātas VSAOI un IIN, un tādējādi noteicis pieteicējai papildu nomaksai VSAOI un IIN un ar šīm summām saistīto soda naudu un nokavējuma naudu.

[7] Atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3. panta pirmajai daļai PVN maksātājs ir persona, kura patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisko darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta. Savukārt atbilstoši minētā likuma 5. panta pirmajai daļai ar nodokli apliekamie darījumi ir saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikta preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā un preču eksports) par atlīdzību, pakalpojumu sniegšana par atlīdzību un preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

Savukārt atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 84. panta pirmajai daļai PVN valsts budžetā maksā ikviens nodokļa maksātājs, kas ir reģistrēts vai kam saskaņā ar šo likumu jābūt reģistrētam dienesta PVN maksātāju reģistrā un kas veic apliekamus darījumus, kuriem iekšzemē piemēro nodokli, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Atbilstoši šā panta desmitajai daļai PVN valsts budžetā maksā ikviena persona, kas norādījusi nodokli savā izrakstītajā nodokļa rēķinā.

Konkrētajā gadījumā nav strīda par to, ka pieteicējas darījumi, kas deklarējami PVN deklarācijās, ir faktiski notikuši atbilstoši pieteicējas audita laikā iesniegtajiem rēķiniem. Dienests konstatējis, ka pieteicējas 2018. gada decembra PVN deklarācijā nav deklarēta pakalpojuma sniegšana */pers. D/* un 2019. gada janvāra PVN deklarācijā nav deklarēta realizācija */pers. E/*, bet preču piegāde */pers. G/* deklarēta par lielāku summu nekā faktiski piegādāta.

Ievērojot minēto, dienests audita rezultātā pamatoti veicis korekcijas pieteicējas 2018. gada PVN deklarācijā par darījumu ar */pers. D/*, kā arī veicis korekcijas pieteicējas deklarācijā par 2019. gada janvāri, koriģējot darījuma ar */pers. G/* summu. Lietā nav strīda, ka šīs veiktās korekcijas pieteicējas PVN deklarācijās par darījumiem ar */pers. D/* un */pers. G/* neietekmēja auditā aprēķinātā nodokļa lielumu, un pieteicēja lēmumam šajā daļā pēc būtības neiebilst (*2024. gada 27. marta tiesas sēdes audio protokola 00:15:52–00:16:03 minūte*).

Vienlaikus dienests audita rezultātā pieteicējas 2019. gada janvāra PVN deklarācijā par darījuma ar */pers. E/* summu 24 120 *euro* palielināja deklarācijas 41. rindu (ar PVN standartlikmi apliekamie darījumi) un par PVN summu 5065,20 *euro* palielināja deklarācijas 52. rindu (aprēķinātais PVN ar PVN standartlikmi apliekamie darījumi). Tā rezultātā dienests ar pārsūdzēto lēmumu aprēķināja pieteicējai papildu nomaksai budžetā PVN 5065,20 *euro*, soda naudu 1519,56 *euro* un nokavējuma naudu 443,21 *euro* apmērā. Pieteicēja nepiekrīt lēmumam šajā daļā, jo uzskata, ka attiecīgajam darījumam esot piemērojama nodokļa 0 procentu likme.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 41. panta pirmās daļas 1. punktā noteikts, ka ar nodokli apliekamiem darījumiem piemēro nodokļa likmi 21 procenta apmērā. Savukārt saskaņā ar šā panta pirmās daļas 3. punktu nodokļa likmi 0 procentu apmērā var piemērot citstarp saskaņā ar šā likuma 43. un 46. pantu.

Lietā nav strīda, ka pieteicējas pamatdarbības veids bija transportlīdzekļu noma (*sk. arī lietas 1. sēj. 81. lp. reversu*). No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējas 2019. gada janvāra deklarācijā (*sk. lietas 1. sēj. 144.–145. lp.*) nav deklarēta pakalpojumu sniegšana (piegāde) Francijas uzņēmumam */pers. E/*, ko apliecina 2019. gada 30. janvāra rēķins (*sk. lietas 1. sēj. 126. lp.*). Pieteicēja 2019. gada 16. septembra atbildē uz dienesta auditoru pieprasījumu paskaidrojusi, ka tā sniegusi minētajam uzņēmumam zvanu centra pakalpojumus. Pakalpojumi tikuši sniegti gan birojā, gan ārpus tā (*sk. lietas 2. sēj. 113. lp. reversu*). Pieteicēja norādījusi, ka konkrētajā gadījumā kļūdaini sastādīts rēķins, norādot PVN, un būtu piemērojama 0 procentu

likme, jo darījums veikts ar citas Eiropas Savienības dalībvalsts uzņēmumu (*arī 2024. gada 27. marta tiesas sēdes audio protokola 00:15:22–00:17:28 minūte*).

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43. panta ceturto daļu nodokļa 0 procentu likmi piemēro preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā, ja tiek izpildīti abi šie nosacījumi: 1) preču transporta pavaddokumentos un nodokļa rēķinā norādītais preču saņēmējs ir uzrādījis preču piegādātājam darījuma brīdī derīgu citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru; 2) preces ir nosūtītas vai transportētas no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī un to apliecina preču piegādātāja rīcībā esošie preču transporta pavaddokumenti. Minētās normas nosacījumi ir kumulatīvi, proti, tikai tad, ja pastāv abi kritēriji, ir tiesisks pamats nodokļa 0 procentu likmes piemērošanai.

Savukārt saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 46. panta pirmo daļu nodokļa 0 procentu likmi vispārīgi var piemērot pakalpojumiem, ja pakalpojumi ir tieši saistīti ar preču eksportu, tai skaitā arī tādu preču eksportu, kurām muitas procedūra uzsākta citā dalībvalstī; tieši saistīti ar preču importu gadījumos, kad šādu pakalpojumu vērtība ieskaitāma ar nodokli apliekamajā darījuma vērtībā saskaņā ar šā likuma 36. panta pirmo daļu; tieši saistīti ar tranzīta pārvadājumiem; sniegti brīvajā zonā vai muitas noliktavā un ir tieši saistīti ar precēm, kas ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam.

Tādējādi nodokļa 0 procentu likme gan piegādēm, gan pakalpojumu sniegšanai piemērojama izņēmuma gadījumos, un šāda izņēmuma gadījuma piemērošanai visupirms tieši pašai privātpersonai jāsniedz pamatojums un to apliecinoši dokumenti.

Pieteicēja aprēķinājusi PVN summu un to norādījusi rēķinā. Turklāt atbilstoši pieteicējas un Francijas kompetentās institūcijas sniegtajai informācijai pakalpojuma sniegšana minētajam Francijas uzņēmumam notikusi pieteicējas adresē Rīgā (*sk. lietas 3. sēj. 58. lp. reversu*). Tādējādi pieteicēja nav pamatojusi un no lietas materiāliem nav konstatējami priekšnoteikumi nodokļa 0 procentu likmes piemērošanai konkrētajā gadījumā. Apstāklis, ka darījums veikts ar Eiropas Savienības dalībvalsts uzņēmumu, pats par sevi nav pietiekams pamats, lai konstatētu šādu priekšnoteikumu pastāvēšanu. Citus argumentus nodokļa 0 procentu likmes piemērošanai pieteicēja nav norādījusi.

Līdz ar to dienests ar pārsūdzēto lēmumu pamatoti aprēķināja pieteicējai papildu nomaksai budžetā PVN 5065,20 *euro*.

[8] Atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32. panta pirmajai daļai par nodokļu revīzijā (auditā) konstatēto nodokļu pārkāpumu, kura rezultātā ir samazināts budžetā iemaksājamā nodokļa apmērs, nodokļu administrācija nodokļu maksātājam papildus aprēķina un par labu budžetam piedzen samazināto nodokli un nokavējuma naudu par periodu no konkrētā nodokļa maksāšanas termiņa līdz nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanas dienai, un uzliek soda naudu. Šā panta piektā daļa noteic, ka par šā panta pirmajā daļā minēto nodokļu pārkāpumu, ja budžetā iemaksājamā nodokļa samazinājums pārsniedz 15 procentus no deklarējamās nodokļa summas, vai par šā panta otrajā daļā minēto nodokļu pārkāpumu, ja no budžeta atmaksājamā nodokļa palielinājums pārsniedz 15 procentu no deklarētās pārmaksātās nodokļa summas, soda naudu uzliek 30 procentu apmērā no nedeklarētā budžetā iemaksājamā nodokļa apmēra vai no nepamatoti palielinātā no budžeta atmaksājamā nodokļa apmēra.

Ar pārsūdzēto lēmumu pamatoti pieteicējai atbilstoši šīm normām individuāli piemērota soda nauda par to, ka pieteicēja nav veikusi PVN nodokļa samaksu. Tā kā pieteicēja nebija savlaicīgi veikusi nodokļa maksājumus valsts budžetā un tai pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā bija izveidojies nodokļa parāds (*sk. Lursoft datubāzē pieejamo informāciju, arī lietas 1. sēj. 61. lp.*), soda naudas aprēķinā nebija piemērojama likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32. panta septītā daļa. Pieteicējas pārstāve tiesas sēdē arī norādīja, ka lietā neesot strīda par soda naudas aprēķinu (*2024. gada 27. marta tiesas sēdes audio protokola 00:17:30–00:17:42 minūte*).

Savukārt saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29. panta otro daļu par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri. Ievērojot minēto, dienests pamatoti atbilstoši minētajai normai pieteicējai aprēķinājis arī nokavējuma naudu par nodokļa samaksas kavējumu. Pieteicējas pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka lietā neesot strīda arī par nokavējuma naudas aprēķinu (*2024. gada 27. marta tiesas sēdes audio protokola 00:17:30–00:17:42 minūte*).

Līdz ar to dienests ar pārsūdzēto lēmumu pamatoti aprēķināja pieteicējai papildu nomaksai PVN soda naudu 1519,56 *euro* un nokavējuma naudu 443,21 *euro*.

[9] Darbaspēka nodokļu aprēķināšanas un maksāšanas kārtību noteic likums „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likums „Par valsts sociālo apdrošināšanu".

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1. panta pirmās daļas 1. punktu IIN ir nodoklis, ar ko apliek fiziskās personas gūtos ienākumus, un tas sastāv no algas nodokļa. Minētā likuma 8. panta otrā daļa noteic, ka pie ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā algas nodoklis, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem tiek pieskaitīta darba alga, prēmijas, vienreizēja un sistemātiska atlīdzība un citi ienākumi, ko darbinieks saņem uz pašreizējo vai iepriekšējo darba attiecību pamata komercsabiedrībās. Atbilstoši minētā likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktam, 17. panta pirmajai daļai un 29. panta pirmās daļas 1. un 3. punktam darba devējs veic algas nodokļa aprēķināšanu, ieturēšanu un maksāšanu (pārskaitīšanu budžetā) un grāmatvedībā uzglabā citstarp izmaksu apliecinošus dokumentus.

Savukārt saskaņā ar likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14. panta pirmo daļu darba devēja un darba ņēmēja obligāto iemaksu objekts ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, neatskaitot neapliekamo minimumu, nodokļu atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, par kuriem nodokļu maksātājam ir tiesības samazināt apliekamo ienākumu. Minētā likuma 21. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka darba devējs iemaksā obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju reizi mēnesī. Darba ņēmējs veic obligātās iemaksas ar darba devēja starpniecību. Darba devējs ietur un iemaksā iemaksas, kas jāveic darba ņēmējam.

Turklāt saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" (spēkā līdz 2021. gada 31. decembrim) 2. panta pirmo un otro daļu, kā arī Grāmatvedības likuma (spēkā no 2022. gada 1. janvāra) 6. panta otro un ceturto daļu grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kompetenta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī izsekot katra saimnieciskā darījuma norisei, turklāt grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 7. panta pirmo daļu un Grāmatvedības likuma 8. panta pirmo daļu grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem. Tādējādi nodokļu maksātājam ir tiesības grāmatvedībā iekļaut tikai tādu informāciju, kas patiesi un skaidri atspoguļo darījumus.

Līdz ar to secināms, ka VSAOI un IIN aprēķina, ietur un valsts budžetā samaksā darba devējs, un šie darbaspēka nodokļu maksājumi tiek aprēķināti un maksāti no ienākumiem, ko darbinieks saņem uz darba tiesisko attiecību pamata. Savukārt dienestam ir pienākums kontrolēt, vai šī kārtība tiek īstenota, citstarp pārbaudot darba devēja grāmatvedības ierakstus un tos attaisnojošos dokumentus.

[10] Izskatāmajā lietā pēc tam, kad dienests īstenojis pieteicējas grāmatvedības un pieteicējas darbiniekiem izmaksāto summu pamatojuma pārbaudi, tas secinājis, ka grāmatvedība nav ticama un uzņēmumā tiek izmaksātas „aplokšņu algas".

Dienesta ieskatā nav atzīstami par patiesi notikušiem vairākām fiziskām personām noformētie komandējumi. Tāpēc, pēc dienesta ieskata, šīm personām saistībā ar došanos komandējumos izmaksātās naudas summas ir citi ienākumi no pieteicējas, ko minētās personas saņēma uz darba attiecību

pamata un par kuriem nav samaksāti darbaspēka nodokļi. Tāpat arī dienests atsevišķos gadījumos nav atzinis dokumentētu līdzekļu atgriešanu kasē, tādējādi konstatējot pieteicējas darbinieku papildu ienākumus, no kuriem nav samaksāti darbaspēka nodokļi. Pieteicēja šādai dienesta nostājai nepiekrīt, citstarp uzskatot, ka minētās personas dienestam ir apliecinājušas došanos komandējumos, kā arī izskaidrojušas kārtību, kādā tas notika.

Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai konkrētajā gadījumā ir konstatējams, ka pieteicēja ir izmaksājusi saviem darbiniekiem līdzekļus – ienākumu no darba tiesiskajām attiecībām –, par kuriem nav nomaksāti darbaspēka nodokļi.

[10.1] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi dokumentus par /pers. I/ komandējumu uz Austriju no 2019. gada 11. janvāra līdz 20. janvārim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 10. janvāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 109. lp.*) un komandējuma dienas naudas aprēķins 414 *euro* par deviņām komandējuma dienām Austrijā (*sk. lietas 1. sēj. 110. lp.*). Dienestam iesniegts arī 2019. gada 21. janvāra komandējuma pārskats bez paraksta, kurā kā sagatavotāja norādīta /pers. I/. Tajā norādīts, ka komandējuma mērķis bija kontaktu dibināšana, komandējumā īstenotas pārrunas ar potenciālajiem klientiem un tā ietvaros tikuši nodibināti kontakti (*sk. lietas 1. sēj. 122. lp.*).

Vienlaikus no lietas materiāliem konstatējams, ka šis komandējums noformēts dienu pirms /pers. I/ darba tiesisko attiecību izbeigšanas ar pieteicēju (*sk. arī lietas 1. sēj. 146. lp.*). Turklāt pati /pers. I/ 2019. gada 1. oktobra paskaidrojumā dienestam norādījusi, ka pie pieteicējas strādājusi līdz 2019. gada 11. janvārim un komandējumā uz Austriju viņa neesot devusies (*sk. lietas 2. sēj. 142.–144. lp.*).

Tā kā minētajai personai noformēts komandējums un komandējuma naudas izmaksa par laiku, kurā šī persona vairs nav strādājusi uzņēmumā, kā arī pati persona apliecinājusi, ka nav devusies minētajā komandējumā, šie pieteicējas noformētie dokumenti par došanos komandējumā un komandējuma naudas izmaksu atzīstami par nepamatotiem. Līdz ar to uz šo dokumentu pamata izmaksātās summas atzīstamas par citiem personas ienākumiem, no kuriem bija maksājami darbaspēka nodokļi.

Vienlaikus dienests konstatējis, ka darba devēja ziņojumā par 2019. gada janvāri /pers. I/ aprēķināta darba alga 510,72 *euro* apmērā (izmaksai 363,63 *euro*), taču viņai neesot veikta šīs summas izmaksa. Ievērojot minēto, dienests pamatoti pārbaudē neatzīto komandējuma naudu /pers. I/ 414 *euro* samazinājis par 2019. gada janvāra darba devēja ziņojumā deklarēto darba algu neto 363,63 *euro* apmērā.

[10.2] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi dokumentus par /pers. K/ komandējumu uz Franciju no 2019. gada 18. janvāra līdz 24. janvārim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 17. janvāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 112. lp.*) un komandējuma dienas naudas aprēķins par sešām dienām Francijā 342 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 113. lp.*). Dienestam iesniegts arī 2019. gada 25. janvāra komandējuma pārskats bez paraksta, kurā kā sagatavotāja norādīta /pers. K/. Tajā norādīts, ka komandējuma mērķis bija autotransporta inspicēšanas dokumentācijas sakārtošana, ka komandējuma laikā tā tikusi īstenota un ka inspicēšanas dokumentācija tikusi aktuāli sakārtota (*sk. lietas 1. sēj. 123. lp.*).

Vienlaikus no lietas materiāliem konstatējams, ka attiecīgajā laikā /pers. K/ atbilstoši avansa norēķinam 2019. gada 19. un 21. janvārī deklarēti pirkumi Latvijā – uzņēmumos SIA „/Nosaukums B/" un SIA /Nosaukums C/ (*sk. lietas 1. sēj. 131.–132. lp.*). /pers. K/ 2019. gada 30. septembra paskaidrojumā dienestam vispārīgi apliecināta došanās komandējumā un paskaidrots, ka darījumus apliecinoši dokumenti netika iesniegti. Paskaidrojumā norādīts, ka komandējuma mērķis bijis dokumentācijas pārbaude, sakārtošana, komandējuma vietā persona nokļuvusi ar sadarbības partneru transportlīdzekli. Ierodoties komandējuma vietā, viņa pieteikusies pie kādas personas vārdā Juris (ja pareizi atceras). Dzīvojusi kempingā (*sk. lietas 2. sēj. 127.–129. lp.*).

Taču tiesas sēdē /pers. K/ liecināja, ka viņa pieteicējas uzņēmumā bijusi biroja administratore un nodarbinātības laikā pie pieteicējas bijusi komandējumā vienu reizi – aptuveni 2016. gadā devusies uz Lielbritāniju. /pers. K/ arī nevarēja izskaidrot, kādēļ viņai varētu būt noformēts komandējums uz Franciju 2019. gadā. Viņa nodarbinātības pie pieteicējas laikā komandējumā uz Franciju neesot devusies (*2023. gada 25. septembra tiesas sēdes audio protokola 00:08:28–00:16:45 minūte*).

Tādējādi atbilstoši /pers. K/ tiesas sēdē liecinātajam, neskatoties uz to, ka viņa varētu būt dienestam rakstveidā apliecinājusi došanos komandējumā uz Franciju, viņa šādā komandējumā faktiski nav devusies. Tiesai nav pamata apšaubīt šīs liecības ticamību, un atbilstoši tai secināms, ka /pers. K/ minētajā komandējumā nav devusies. Tādējādi pieteicējas noformētie dokumenti par /pers. K/ došanos komandējumā uz Franciju un komandējuma naudas izmaksu atzīstami par nepamatotiem. Līdz ar to uz šo dokumentu pamata izmaksātās summas atzīstamas par citiem personas ienākumiem, no kuriem bija maksājami darbaspēka nodokļi.

[10.3] No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicēja tās darbiniecei /pers. S/ noformējusi vairākus komandējumus uz dažādām valstīm. Proti, viņai noformēts komandējums no 2019. gada 21. janvāra līdz 8. februārim uz Austriju un Lietuvu. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 18. janvāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 115. lp.*) un dienas naudas aprēķins par deviņām dienām Lietuvā un desmit dienām Austrijā 721 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 116. lp.*).

Vienlaikus konstatējams, ka saistībā ar šo komandējumu dienestam iesniegts 2019. gada 16. janvāra rēķins par lidmašīnas biļetēm maršrutā Rīga-Londona 22. janvārī un Londona-Rīga 23. janvārī (*sk. lietas 1. sēj. 111. lp.*). Tādējādi laikā, kad /pers. S/ it kā atradusies komandējumā Austrijā un Lietuvā, viņa vienlaikus devusies uz Londonu. Tādējādi dienests pamatoti konstatēja, ka grāmatvedībā sniegta nepatiesa informācija. Saistībā ar minēto pieprasīta un saņemta pieteicējas pārstāves 2019. gada 11. oktobra atbilde, kurā norādīts, ka uz Londonu minētā persona nelidoja, jo mainījās sabiedrības prioritātes. Pārbaudei esot iesniegts aviokompānijas rēķins nevis biļete. Persona esot bijusi minētajā laikā komandējumā Austrijā, Lietuvā (*sk. lietas 3. sēj. 173. lp. reversu*). Taču no lietas materiāliem izriet, ka rēķins par lidmašīnas biļetēm maršrutā Rīga-Londona 22. janvārī un Londona-Rīga apmaksāts 2019. gada 18. janvārī, proti, dienā, kad izdots rīkojums par komandējumu uz Austriju, Lietuvu (*sk. lietas 1. sēj. 159. lp.*). Tāpēc dienests ir pamatoti norādījis, ka šo apstākļu kontekstā pieteicējas arguments, ka mainījās prioritātes, nav pamatots.

/pers. S/ ticis noformēts komandējums arī uz Franciju no 2019. gada 28. februāra līdz 4. martam. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 27. februāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 176. lp.*) un dienas naudas aprēķins par piecām dienām Francijā 285 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 177. lp.*). Ticis noformēts komandējums uz Franciju no 2019. gada 25. marta līdz 29. martam. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 19. marta rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 234. lp.*) un dienas naudas aprēķins par piecām dienām Francijā 285 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 235. lp.*). Ticis noformēts komandējums uz Lielbritāniju no 2019. gada 1. aprīļa līdz 10. aprīlim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 29. marta rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 246. lp.*) un dienas naudas aprēķins par desmit dienām Lielbritānijā 630 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 247. lp.*). Tāpat arī ticis noformēts komandējums uz Franciju no 2019. gada 15. aprīļa līdz 24. aprīlim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 12. aprīļa rīkojums (*sk. lietas 2. sēj. 36. lp.*) un dienas naudas aprēķins par desmit dienām Francijā 570 *euro* apmērā (*sk. lietas 2. sēj. 37. lp.*).

Dienestam iesniegti arī gandrīz identiski 2019. gada 11. februāra, 5. marta, 29. marta, kā arī 11. aprīļa un 26. aprīļa pārskati par komandējumiem (*sk. lietas 1. sēj. 170., 223. lp., 2. sēj. 2., 35. un 38. lp.*). Tajos katrā norādīts, ka komandējuma mērķis ir kontaktu dibināšana un uzturēšana, īstenotas pārrunas ar potenciāliem un esošiem klientiem un sadarbības partneriem, kā arī nodibināti kontakti.

Par komandējumu uz Franciju no 2019. gada 25. marta un komandējumu uz Lielbritāniju no 2019. gada 1. aprīļa iesniegtas 2019. gada 25. marta iekāpšanas biļetes, kurās norādīts maršruts Rīga-Parīze (*sk. lietas 1. sēj. 238. lp.*) un 2019. gada 1. aprīļa iekāpšanas karte, kurā norādīts maršruts Rīga-Londona (*sk. lietas 2. sēj. 30. lp.*). Taču rēķini vai to apmaksas dokumenti dienestam nav iesniegti. Tādējādi dienests pamatoti norādījis, ka

iekāpšanas kartes pašas par sevi neapliecina personas komandējumu noteiktā laika periodā. /pers. S/ 2019. gada 30. septembra dienestam sniegtajā paskaidrojumā norādījusi, ka bija komandējumos no 2019. gada janvāra, un sniegusi vispārīgus paskaidrojumus. Komandējumā uz Austriju un Lietuvu un uz Franciju no 2019. gada 28. februāra līdz 4. martam un no 2019. gada 15. aprīļa līdz 24. aprīlim viņa devusies ar privāto transportlīdzekli, bet komandējumā uz Franciju no 2019. gada 25. marta līdz 29. martam un Lielbritāniju no 2019. gada 1. aprīļa līdz 10. aprīlim viņa devusies ar avioreisu (*sk. lietas 3. sēj. 80.–99. lp.*). Taču pārbaudāmi darījumus apliecinoši dokumenti par šiem braucieniem dienestam nav iesniegti.

Tiesas sēdē /pers. S/ liecināja, ka uzņēmumā personas tika norīkotas ārvalsts komandējumos, lai iegūtu jaunus klientus un kontaktus. Arī viņas darbs bijis saistīts ar komunikāciju ar klientiem. Informācija par nepieciešamību doties komandējumos parasti nākusi tieši no /pers. R/. Vadība norādījusi darbiniekiem, kur jābrauc un ar ko jātiekas. /pers. S/ norādīja, ka neatceras konkrētu informāciju par komandējumiem. Atcerējās, ka bijusi izstādē Vācijā (šis komandējums no dienesta puses ticis atzīts) un Francijā, Anglijā. Neatcerējās, vai Francijā bijusi vienu reizi. Norādīja, ka, ja nemaldās, uz Franciju devusies ar lidmašīnu. Stingra atskaitīšanās par komandējumiem uzņēmumā neesot bijusi, bet viņa esot iesniegusi, piemēram, iekāpšanas biļeti, rēķinu. Pēc atgriešanās no komandējuma viņa esot stāstījusi par to, kas ticis izdarīts, kādas tikšanās īstenotas. Bet to, vai tas kaut kur ticis fiksēts, viņa nezinot. Neesot bijusi obligāta prasība iesniegt komandējuma atskaiti. Viņa esot pēc komandējuma iesniegusi brīvā formā pārskatu, iekļaujot tajā, piemēram, informāciju par jaunajiem kontaktiem, ja tādi bijuši nodibināti ārvalstīs. Ja viņa redzēja komandējuma rīkojumu, tad parasti to parakstīja. /pers. S/ arī norādīja, ka vispār ir bijusi Francijā vairāk par divām reizēm, bet neatceroties, cik no tām bijušas komandējuma ietvaros. Komandējumā Francijā izmitināšanu esot organizējuši sadarbības partneri. Francijā to visu organizējusi persona vārdā /pers. AE/. /pers. S/ nav bijis zināms, kur šī persona strādā. Visu organizējusi /pers. R/. Nosaukumu kādiem konkrētiem ārvalsts sadarbības partneriem /pers. S/ neatcerējās. /pers. S/ atcerējās vienu komandējumu Francijā, par kuru viņa stāstīja, un konkretizēja, ka uz šo komandējumu viņa devusies ar lidmašīnu. Izdevumus par lidojumu segusi pieteicēja. Līdzekļi par lidojumu tikuši izmaksāti skaidrā naudā. Tikusi izmaksāta arī dienas nauda. Arī tā tikusi izmaksāta skaidrā naudā. /pers. S/ nevarēja izskaidrot, kāpēc līdzekļi tikuši izmaksāti skaidrā naudā, tas neesot bijis viņas lēmums. Viņas gadījumā šāda kārtība bijusi katrā no komandējumiem. /pers. S/ katru reizi esot iesniegusi rēķinus par biļetes iegādi (aviobiļetes). Bet citus dokumentus saistībā ar komandējumu viņa neesot iesniegusi. Visos komandējumos, cik viņa atceroties, viņa devusies ar lidmašīnu. Izmitināšanu komandējumos nodrošinājuši sadarbības partneri. To, kā tiks nodrošināta izmitināšana un kurp jādodas, viņa pirms brauciena pārrunājusi ar /pers. R/. /pers. S/ atcerējās, ka devusies vienā komandējumā uz Lielbritāniju, uz Londonu. Ja biļete esot iesniegta vadībai, tad viņa visdrīzāk devusies uz Londonu 2019. gada janvārī. Viņa arī nevarēja atcerēties situāciju, kurā viņa būtu iegādājusies biļetes uz Londonu, bet nebūtu šajā ceļojumā devusies. /pers. S/ arī neatcerējās, ka būtu bijusi komandējumā Lietuvā un Austrijā vai ka būtu devusies komandējumā pēc kārtas uz vairākām valstīm. Tāpat arī viņa skaidroja, ka 2019. gadā viņa neesot devusies komandējumos uz ilgu laiku, jo viņai bijis mazs bērns. Tostarp viņa neatceroties, ka būtu bijusi komandējumā Lielbritānijā desmit dienas. Komandējuma izdevumus viņa nav segusi no personīgiem līdzekļiem. Uzņēmums izsniedzis līdzekļus transportam skaidrā naudā, un, ja kaut kas no šiem līdzekļiem palicis pāri, viņa tos atgriezusi /pers. R/. /pers. S/ neesot zināms, kas tālāk ticis darīts ar šiem līdzekļiem (*2023. gada 31. jūlija tiesas sēdes audio protokola 02:01:03–02:57:50 minūte*).

No minētā izriet, ka /pers. S/ ir devusies noteiktos komandējumos nodarbinātības pie pieteicējas laikā. Taču viņa nav devusies komandējumos atbilstoši dienestam iesniegtajiem konkrētajiem noformētajiem dokumentiem par /pers. S/ komandējumiem. Proti, no dienestam iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka /pers. S/ devusies vairākos komandējumos ar privāto transportlīdzekli. Taču, sniedzot liecību tiesai, viņa norādīja, ka komandējumos devusies ar avioreisu. Tāpat arī viņa neatcerējās, ka būtu bijusi komandējumos Lietuvā vai Austrijā un neatcerējās, ka būtu bijusi komandējumā Londonā desmit dienas, turklāt komandējumos transporta izdevumus viņai esot sedzis uzņēmums. Tāpat arī viņa paskaidroja, ka visu saistībā ar darbinieku došanos komandējumos organizējusi /pers. R/, taču pati /pers. R/ tiesas sēdē liecināja, ka jautājumos par komandējumiem viņa neesot iesaistījusies. Turklāt dokumenti sastādīti tipveidīgi, ar būtiski līdzīgu informāciju komandējumu pārskatos, turklāt nedz pieteicēja, nedz pati privātpersona nav iesniegusi dienestam dokumentus, kas varētu apliecināt došanos dienesta neatzītajos komandējumos.

Līdz ar to dienestam iesniegtā dokumentācija konkrētajā gadījumā nav pietiekama, lai apliecinātu to, ka šī persona patiesi ir devusies minētajos komandējumos un ka personai patiesi tikusi izmaksāta komandējuma nauda. Tādējādi secināms, ka minētie ienākumi, kurus persona guvusi saistībā ar komandējumiem ir cita veida ienākumi no pieteicējas, ko persona saņem uz darba attiecību pamata. Līdz ar to tie ir pielīdzināmi algota darba ienākumiem, no kuriem maksājami darbaspēka nodokļi.

Papildus dienests konstatējis, ka faktiski nav tikusi atgriezta par /pers. S/ norādītā neizlietotā avansa atgriešana kasē atbilstoši 2019. gada 30. aprīļa avansa norēķinā norādītajai 2019. gada 26. aprīļa atmaksai 1284,10 *euro* (*sk. lietas 2. sēj. 42. lp.*). No lietas materiāliem izriet, ka šāds ieraksts kases grāmatā nav ticis veikts (*sk. lietas 2. sēj. 73. lp. reversu*). Vienlaikus dienestam pārbaudei iesniegts 2019. gada 30. aprīļa kases ieņēmumu orderis Nr. 15, pamatojoties uz kuru /pers. S/ skaidrā naudā atmaksā avansu 886,10 *euro* (*sk. lietas 2. sēj. 71. lp. reversu*). Taču dienests pamatoti konstatējis, ka minētais kases orderis pieteicējas kases grāmatā par periodu no 2019. gada 29. aprīļa līdz 30. aprīlim nav iegrāmatots (*sk. lietas 2. sēj. 75. lp.*). /pers. S/ 2021. gada 29. decembra paskaidrojumā dienestam norādījusi, ka atmaksāja uzņēmuma kasē skaidrā naudā izsniegtos līdzekļus, kas netika iztērēti, taču precīzu summu un datumu pateikt nevarēja, jo maksājumu dokumenti nav saglabāti (*sk. lietas 2. sēj. 191. lp.*). Tiesas sēdē viņa liecināja, ka komandējuma nauda viņai tikusi izsniegta skaidrā naudā, bet no kontu pārskatiem konstatējams, ka viņai regulāri pārskaitīti naudas līdzekļi citstarp ar norādi „komandējuma nauda" (*sk., piemēram, lietas 2. sēj. 65. lp. reversu*). Turklāt tiesas sēdē viņa liecināja, ka komandējumā neizlietoto skaidro naudu viņa atgriezusi /pers. R/ un nezinot, kas tālāk ar attiecīgajiem skaidrā naudā atgrieztiem līdzekļiem ticis darīts.

Ievērojot minētos apstākļus, dienests pamatoti konstatējis, ka pieteicējas grāmatvedībā uzrādītā informācija ir nepatiesa, un nauda, kuru /pers. S/ atbilstoši avansa norēķinā norādītajam atgriezusi sabiedrības kasē 2019. gada 26. aprīlī 1284,10 *euro* apmērā, ir uzskatāma par minētās fiziskās personas cita veida ienākumu uz darba attiecību pamata no pieteicējas. Līdz ar to arī šie personas ienākumi ir pielīdzināmi algota darba ienākumiem, no kuriem maksājami darbaspēka nodokļi.

[10.4] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi dokumentus par /pers. J/ komandējumu uz Austriju no 2019. gada 10. janvāra līdz 17. janvārim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 9. janvāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 107. lp.*) un dienas naudas aprēķins 322 *euro* par septiņām dienām Austrijā (*sk. lietas 1. sēj. 108. lp.*). Rīkojumā noteikts, ka persona komandējumā izmanto personīgo transportu un izmitināšanu organizē sadarbības partneri.

Tāpat arī dienestam iesniegts pārskats par komandējumu, kuru saskaņā ar atšifrējumu 2018. gada 17. janvārī, proti, aptuveni gadu pirms došanās komandējumā, sagatavojusi /pers. J/. Tajā norādīts, ka komandējuma mērķis ir dažādu sadarbības jautājumu risināšana un ka komandējumā tika izrunāti dažādi jautājumi sadarbības ietvaros ar */pers. G/* pārstāvjiem, kā arī ticis ieskicēts turpmākās sadarbības plāns (*sk. lietas 1. sēj. 121. lp.*). Savukārt dienestam 2019. gada 30. septembrī sniegtajā paskaidrojumā apstiprināta došanās komandējumā, bet sniegts vien vispārīgs skaidrojums par došanās komandējumā apstākļiem. Tajā norādīts, ka komandējuma mērķis bija dažādu sadarbības jautājumu risināšana, tirgus potenciālās iespējas, idejas mārketinga aktivitātēm. Komandējumā persona nokļuvusi, izmantojot *ss.lv* transporta pakalpojuma sludinājumu, ar šo transportu nokļuvusi līdz Minhenei, līdz dzīvoklim viņu aizvedis pārstāvis no sadarbības partnera. Tāpat arī tikusi īstenota atgriešanās Latvijā. Komandējuma laikā šī persona pārsvarā strādājusi kafejnīcās un tikusi vesta apkārt uz dažādām vietām, neesot bijusi konkrēta adrese. Turklāt persona šajā paskaidrojumā norādījusi, ka komandējuma rezultāts bijis neveiksmīgs, jo neesot izveidojusies vēlamā sadarbība (*sk. lietas 2. sēj. 137.–141. lp.*). Uz tiesas sēdi pēc tiesas izsaukuma

liecības sniegšanai minētā privātpersona neieradās.

Tādējādi ir konstatējamas gan nepilnības dokumentu noformēšanā (nepareizi norādīts gads komandējuma pārskatā), gan arī persona sniegusi vien vispārīgu un daļēji pretrunīgu skaidrojumu par komandējuma apstākļiem (komandējuma pārskatā norādīts, ka ieskicēts turpmākās sadarbības plāns, bet paskaidrojumā dienestam – ka neesot izveidojusies vēlamā sadarbība). Ievērojot minēto un to, ka pieteicēja vai pati privātpersona nav iesniegusi dienestam darījumus apliecinošus dokumentus par došanos komandējumā uz ārvalsti un uzturēšanos tur, dienests pamatoti konstatējis, ka tam iesniegtā dokumentācija kopsakarā ar personas vispārīgu skaidrojumu nav pietiekama, lai apliecinātu to, ka šī persona patiesi ir devusies komandējumā un ka personai patiesi tikusi izmaksāta komandējuma nauda. Līdz ar to secināms, ka minētie ienākumi ir cita veida ienākumi no pieteicējas, ko minētā persona saņem uz darba attiecību pamata.

[10.5] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi dokumentus par vairākiem /pers. L/ komandējumiem.

Noformēts komandējums uz Poliju, Franciju un Poliju no 2019. gada 21. janvāra līdz 27. janvārim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 18. janvāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 119. lp.*) un dienas naudas aprēķins par divām dienām Polijā un četrām dienām Francijā 286 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 120. lp.*). Noformēts komandējums uz Poliju, Austriju un Poliju no 2019. gada 1. marta līdz 8. martam. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 28. februāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 180. lp.*) un dienas naudas aprēķins par divām dienām Polijā un piecām dienām Austrijā 288 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 181. lp.*). Noformēts komandējums uz Poliju, Austriju un Poliju no 2019. gada 20. marta līdz 27. martam. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 19. marta rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 232. lp.*) un dienas naudas aprēķins par divām dienām Polijā un piecām dienām Austrijā 288 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 233. lp.*). Noformēts komandējums uz Lietuvu, Poliju, Austriju un Poliju no 2019. gada 1. aprīļa līdz 7. aprīlim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 29. marta rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 244. lp.*) un dienas naudas aprēķins par trīs dienām Lietuvā un Polijā, kurā nav precizēts, cik dienas paredzētas katrā no valstīm, un četrām dienām Austrijā 271 *euro* apmērā. Rīkojumos noteikts komandējumam izmantot personīgo transportu un ka izmitināšanu organizē sadarbības partneri.

Iesniegti arī 2019. gada 29. janvāra, 11. marta un 28. marta, kā arī 8. aprīļa pārskati par ārzemju komandējumiem bez paraksta, kuros kā sagatavotājs norādīts /pers. L/. Pārskatos norādīts, ka katra komandējuma mērķis ir autotransporta inspicēšana, ka īstenota iznomātā transportlīdzekļa apskate un novērtēts autotransporta tehniskais stāvoklis (*sk. lietas 1. sēj. 125., 228., 239. lp. un 2. sēj. 32. lp.*). Taču pēc dienesta uzaicinājuma /pers. L/ nav sniedzis paskaidrojumus.

Konkrētajā gadījumā dokumenti sastādīti tipveidīgi, ar identisku informāciju komandējumu pārskatos, turklāt nedz pieteicēja, nedz pati privātpersona nav iesniegusi dienestam dokumentus, kas varētu apliecināt došanos komandējumā uz ārvalsti un uzturēšanos tur. Arī pati persona atstājusi bez ievērības aicinājumu sniegt skaidrojumu par komandējuma apstākļiem. Līdz ar to dienestam iesniegtā dokumentācija konkrētajā gadījumā nav pietiekama, lai apliecinātu to, ka šī persona patiesi ir devusies minētajos komandējumos un ka personai patiesi tikusi izmaksāta komandējuma nauda. Līdz ar to secināms, ka minētie ienākumi, kurus persona guvusi saistībā ar komandējumiem, ir cita veida ienākumi no pieteicējas, ko persona saņem uz darba attiecību pamata.

Līdz ar to uz šo dokumentu pamata izmaksātās summas atzīstamas par citiem personas ienākumiem, no kuriem bija maksājami darbaspēka nodokļi.

[10.6] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi dokumentus par /pers. N/ došanos komandējumā uz Lietuvu no 2019. gada 28. februāra līdz 2. martam. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 27. februāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 178. lp.*) un dienas naudas aprēķins par trīs dienām Lietuvā 87 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 179. lp.*). Rīkojumā noteikts komandējumā izmantot personīgo transportu un ka izmitināšanu organizē sadarbības partneri. Dienestam iesniegts arī 2019. gada 4. marta pārskats par komandējumu bez paraksta, kurā kā sagatavotāja norādīta /pers. N/. Tajā norādīts, ka komandējuma mērķis bija kontaktu dibināšana, komandējumā īstenotas pārrunas ar potenciāliem klientiem un tikuši nodibināti kontakti (*sk. lietas 1. sēj. 219. lp.*).

Vienlaikus dienestam 2019. gada 7. oktobrī sniegtajā paskaidrojumā pati /pers. N/ ir atzinusi, ka viņa bijusi komandējumā Vācijā, bet nav bijusi komandējumā Lietuvā (*sk. lietas 2. sēj. 146.–147. lp.*). Lietā nav konstatējami apstākļi, kas varētu radīt šaubas par šā personas sniegtā paskaidrojuma ticamību.

Ņemot vērā to, ka /pers. N/ paskaidrojumā dienestam ir atzinusi to, ka viņa nav devusies komandējumā uz Lietuvu, pieteicējas noformētie dokumenti par viņas došanos komandējumā uz Lietuvu un komandējuma naudas izmaksu atzīstami par nepamatotiem. Līdz ar to uz šo dokumentu pamata izmaksātās summas atzīstamas par citiem personas ienākumiem, no kuriem bija maksājami darbaspēka nodokļi.

[10.7] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi dokumentus par /pers. O/ komandējumu uz Poliju, Franciju un Poliju no 2019. gada 31. marta līdz 9. aprīlim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 29. marta rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 240. lp.*) un dienas naudas aprēķins par divām dienām Polijā un astoņām dienām Francijā 514 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 241. lp.*). Rīkojumā noteikts komandējumam izmantot personīgo transportu un ka izmitināšanu organizē sadarbības partneri.

Tāpat arī dienestam iesniegts 2019. gada 10. aprīļa pārskats bez paraksta, kurā kā sastādītājs norādīts /pers. O/. Tajā norādīts, ka komandējuma mērķis bija autotransporta inspicēšana, komandējumā īstenota iznomātā autotransporta apskate un novērtēts tehniskais stāvoklis (*sk. lietas 2. sēj. 34. lp.*). /pers. O/ dienestam 2021. gada 28. decembrī sniegtajā paskaidrojumā norādījis, ka bieži devies komandējumos, un no 2019. gada 31. marta līdz 9. aprīlim viņš bijis komandējumā Francijā. Vispār bijis jāparaksta rīkojumus, bet neatceras, vai tādu ir parakstījis. Uz komandējuma vietu nokļuvis ar transportlīdzekli kā pasažieris, bet nezina, kam tas piederēja. Komandējuma mērķis bijis iznomātā transporta organizēšana, pārvietošana un apskate. Darba pienākumus viņš veicis stāvvietās, degvielas uzpildes stacijās, garāžās vai braucot transportlīdzeklī. Francijā izmitināšanu esot nodrošinājusi pieteicēja vai sadarbības partneris, precīzi nezinot. Par komandējumiem viņš atskaitījies pārsvarā telefoniski vai ziņu apmaiņas programmā (*sk. lietas 2. sēj. 187. lp.*).

Tiesas sēdē /pers. O/ liecināja, ka nodarbinātības pie pieteicējas laikā viņš pastāvīgi devies komandējumos. Viņš lielu daļu laika esot dzīvojis Francijā, tur arī strādājis. Viss darbs sastāvējis no komandējuma. No Latvijas viņš izbraucis ar uzņēmuma transportu, lidmašīnu vai autobusu uz Franciju. Viņš dzīvojis Parīzes rajonā, un viss darbs bijis saistīts ar Franciju vai ticis īstenots tādās valstīs kā Beļģija, Šveice. /pers. O/ norādīja, ka nezina, kādi dokumenti tika sastādīti saistībā ar viņa došanos komandējumos. Tāpat /pers. O/ paskaidroja, ka viņš nav iesniedzis komandējuma atskaites, bet ir iesniedzis čekus, piemēram, par viesnīcu, par degvielu. Parīzes rajonā /pers. O/ dzīvojis kempingā, dažreiz devies nogādāt transportu uz Norvēģiju vai Alpiem. Bet pēc tam viņš atgriezies kempingā Parīzes rajonā. Uzturēšanās finansēšana tikusi nodrošināta caur pieteicēju, varbūt bijis arī cits uzņēmums, par to /pers. O/ precīzi nevarēja sniegt atbildi. Tāpat arī /pers. O/ paskaidroja, ka vienmēr komandējumā no Rīgas devies uz Franciju. Viņa pamatdarbs bijis vadīt lielos autobusus, tāpēc viņa nodarbinātības ietvaros viņš ir vedis cilvēkus, piemēram, no Francijas uz Beļģiju. Līdzīgi braucieni bijuši uz Šveici, Vāciju, citas valstis /pers. O/ neatcerējās. /pers. O/ norādīja, ka droši vien ir bijis kādreiz komandējumā arī Polijā. Viņam esot bijis tāds darbs, kad varējis aizbraukt un apskatīties citu mašīnu, vai tā ir remontā, vai kāds viņu lieto. Vienlaikus /pers. O/ norādīja, ka viņš nav mehāniķis. /pers. O/ atcerējās, ka vienu reizi no Polijas viņš ir atgriezies Rīgā, bet citas reizes nevarot pateikt, kā bijis. /pers. O/ neatcerējās, vai kādreiz ir bijis tā, ka viņš vienā valstī pārbauda automašīnu un uzreiz brauc uz kādu citu ārvalsti pārbaudīt automašīnu. Tāpat arī /pers. O/ neatcerējās kādu komandējumu, kas bijis īsāks par

pusotru līdz diviem mēnešiem. Tā kā viņa pamatdarbs bijis autobusa vadītājs, šajā periodā – apmēram pusotrā mēnesī – varēja būt kādi vienas reizes darbi, kad vajadzēja kaut kur papildus aizbraukt. Uz jautājumu, vai liecinieks atceras kādu komandējumu, kas būtu bijis saistīts ar tādām valstīm kā Polija un Francija, viņš atbildēja, ka pastāvīgi bijis Francijā, bet saistībā ar Poliju konkrēti nevarēja atcerēties. Skaidri atcerējās, ka vienu reizi bijis Polijā, bet tad no Polijas viņš esot atgriezies Rīgā. Tāpat arī /pers. O/ liecināja, ka viņš no pieteicējas saņēmis ar komandējumu saistītus līdzekļus tajos gadījumos, kad viņš iesniedza izdevumus apliecinošus čekus (*2023. gada 25. septembra tiesas audio protokola 00:23:51–00:52:52 minūte*).

Tātad /pers. O/ paskaidrojumus dienestam norādījis, ka viņš laikā, kad viņam ticis noformēts komandējums citstarp uz Poliju, bijis komandējumā Francijā. Turklāt arī tiesas sēdē /pers. O/ liecināja, ka pamatā bijis komandējumos Francijā. Attiecībā uz komandējumiem uz Poliju /pers. O/ sniedza vispārīga rakstura liecību, proti, viņš skaidri nevarēja atcerēties komandējumu Polijā, turklāt norādīja, ka pastāvīgi bijis nodarbināts Francijā un komandējumi parasti ilguši aptuveni pusotru līdz divus mēnešus. Tāpat arī /pers. O/ paskaidroja, ka maksājumus saistībā ar komandējumu no pieteicējas saņēmis tikai tad, ja viņš uzrādījis darījumus apliecinošus čekus, piemēram, par viesnīcu vai degvielu. Taču konkrētajā gadījumā nedz pieteicēja, nedz pati persona šādus darījumus apliecinošos dokumentus dienestam nav iesniegusi. Tāpat arī /pers. O/ norādīja, ka atskaites par komandējumiem viņš nav iesniedzis.

Tādējādi konstatējamas nesakritības dienestam iesniegtajos dokumentos un /pers. O/ sniegtajos paskaidrojumos. Proti, /pers. O/ norīkots komandējumā citstarp Polijā, bet paskaidrojumā dienestam viņš norādījis, ka attiecīgajā laikā atradās komandējumā Francijā, turklāt /pers. O/ norādījis, ka nav iesniedzis komandējuma atskaites, tādējādi nav iesniedzis arī to komandējuma pārskatu, kas dienestam iesniegts kā /pers. O/ sastādīts. Visbeidzot, gadījumā, ja viņam tikuši izmaksāti līdzekļi saistībā ar došanos komandējumā, viņš esot iesniedzis darījumus apliecinošus dokumentus (čekus), kas konkrētajā gadījumā dienestam nav iesniegti. Līdz ar to nav pamata konstatēt, ka /pers. O/ patiesi būtu devies tādā komandējumā, kā noformēts pieteicējas grāmatvedībā, proti, ka viņš būtu devies komandējumā uz Poliju, Franciju un Poliju no 2019. gada 31. marta līdz 9. aprīlim, iesniedzot komandējuma pārskatu.

Līdz ar to pieteicējas noformētie dokumenti par /pers. O/ došanos konkrētajā komandējumā un uz šo dokumentu pamata izmaksātās summas atzīstamas par citiem personas ienākumiem, no kuriem bija maksājami darbaspēka nodokļi.

[10.8] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi divus komandējumus /pers. R/. Proti, noformēts komandējums uz Franciju no 2019. gada 21. janvāra līdz 28. janvārim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 18. janvāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 117. lp.*) un dienas naudas aprēķins par astoņām dienām Francijā 456 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 118. lp.*). Tāpat arī noformēts komandējums uz Franciju no 2019. gada 19. marta līdz 2. aprīlim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 18. marta rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 230. lp.*) un dienas naudas aprēķins par 15 dienām Francijā 855 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 231. lp.*). Rīkojumos noteikts komandējumam izmantot personīgo transportu un ka izmitināšanu organizē sadarbības partneri. Tāpat arī dienestam iesniegti 2019. gada 29. janvāra un 3. aprīļa pārskati par komandējumiem. Katrā no tiem norādīts, ka komandējuma mērķis bijis kontaktu dibināšana, komandējumā īstenotas pārrunas ar potenciāliem klientiem un nodibināti kontakti (*sk. lietas 1. sēj. 124. lp. un 2. sēj. 31. lp.*).

Dienestam 2019. gada 30. septembrī sniegtajā paskaidrojumā /pers. R/ apstiprina došanos minētajos komandējumos. Tajā par katru no komandējumiem norādīts, ka tā mērķis bija apzināt situāciju uz vietas, iepazīties ar esošajiem klientiem un apzināt jaunus potenciālos klientus. Uz komandējuma vietu /pers. R/ nokļuvusi ar transportlīdzekli, kas devās attiecīgajā virzienā. Viņa esot dzīvojusi kempingā, un šo izmitināšanu esot nodrošinājis sadarbības partneris. Savus darba pienākumus /pers. R/ esot īstenojusi birojā, klientu birojos, konkrētas adreses neatceroties. No komandējuma persona atgriezusies, izmantojot autobusu, kas brauca no Parīzes uz Rīgu. Komandējumā tikusi apzināta situācija uz vietas un īstenota izpēte par potenciālajiem klientiem. /pers. R/ esot iesniegusi komandējuma atskaites, bet darījumus apliecinošus dokumentus neesot iesniegusi (*sk. lietas 2. sēj. 117.–121. lp.*).

Tiesas sēdē /pers. R/ liecināja, ka pati devusies apmēram divos komandējumos, citi darbinieki devušies komandējumos atkarībā no darba vajadzībām. Komandējumi tikuši rīkoti saistībā ar dalību izstādēs vai jaunu partneru meklēšanu, mārketinga aktivitātēm, bet precīzi nevarēja pateikt. /pers. R/ neesot nodarbojusies ar darbinieku norīkošanu komandējumos, līdz ar to varot sniegt informāciju tikai par sevi. Proti, esot izrunāts, ka nepieciešams aizbraukt un paskatīties uz vietas, kas notiek. Vienīgā /pers. R/ saistība ar citu personu komandējumiem bijusi tāda, ka viņa parakstījusi rīkojumus par komandējumiem, kurus sagatavojusi grāmatvede. /pers. R/ nevarēja atbildēt, vai bijuši kādi iekšējie noteikumi par to, kā sagatavojami rīkojumi un atskaites par došanos komandējumos. Ar šiem jautājumiem darbojusies grāmatvede, kura sagatavojusi rīkojumus, aprēķinājusi komandējuma naudas un iedevusi /pers. R/ parakstīties. Tāpat arī /pers. R/ nevarēja atcerēties, vai darbinieki iesniedza kādus komandējumu izdevumus apliecinošus dokumentus, jo neesot tajā piedalījusies. Šos jautājumus pamatā risinājusi grāmatvede. /pers. R/ secinājusi, ka darbinieks tiešām devies komandējumā, no tā, ko persona stāstīja par komandējumu, un no tā, ka persona nebija darbā. To, vai komandējums bijis veiksmīgs, viņa noteikusi no personas stāstītā vai, piemēram, jaunu klientu piesaistes. Savos komandējumos /pers. R/ apskatījusi mājas, kurās dzīvo šoferi, dzīves apstākļus, braukusi runāt uz biroju, pie partneru menedžera, kas nodarbojas ar šoferu izmitināšanu, gan laika uzskaiti, pārbaudījusi, kur stāv mašīnas u. tml. Ar sadarbības partneriem par šiem komandējumiem /pers. R/ sazinājusies telefoniski. Komandējuma vietā sazinājusies ar menedžeri vārdā /pers. AB/. Sazinājusies arī ar mehāniķiem, ja bija kādi negadījumi ar transportu, piemēram, ar personu vārdā /pers. AC/. Izmitināšanu kempingā esot nodrošinājis uzņēmums */Nosaukums E/*. Šis uzņēmums sedzis izdevumus par izmitināšanu, jo pieteicēja esot apkalpojusi ar savu transportu minētā uzņēmuma klientus. Nekādu ielūgumu pieteicējai nav bijis. Saziņa notikusi telefoniski, sarunājot, kuros datumos pieteicējas pārstāvis vēlas aizbraukt un paskatīties, noprecizēti datumi, kad ir iespēja noteiktu laiku uz vietas padzīvot. Izmitināšana notikusi Parīzes rajonā. Transporta izdevumi par komandējumu /pers. R/ neesot radušies nevienā no komandējumiem. /pers. R/ esot devusies komandējumā ar paziņu paziņām, ar mašīnu. Paziņu paziņas devušās atpūsties uz Parīzi, un /pers. R/ pieskaņojusi savu komandējumu un devusies kopā ar viņiem uz Parīzi. Pieteicējas uzņēmumā bijusi tāda prakse, ka transporta izdevumus par došanos komandējumā nesedza, bet sīkākus paskaidrojumus par to, kāpēc šāda prakse uzņēmumā tikusi īstenota, /pers. R/ nesniedza. Nekādus dokumentus saistībā ar komandējumu /pers. R/ neiesniedza, vienīgi iesniedza atskaiti par komandējumu. Tāpat arī /pers. R/ paskaidroja, ka otrā komandējumā viņa atkal devusies pārbaudīt dzīves apstākļus, paskatīties autoparku un parunāt ar šoferiem par viņu darba laiku u. tml. /pers. R/ norādīja, ka otrais komandējums bijis nepieciešams, jo laika gaitā situācija mainās, mainās cilvēki, nepieciešams ar viņiem aprunāties. Konkrētajā gadījumā /pers. R/ norādīja, ka īpaši nekas neesot mainījies. Aicināta izskaidrot, kāpēc nepieciešamība otrā komandējumā doties, noskaidrojot līdzīgus apstākļus, radusies jau pēc pāris mēnešiem, /pers. R/ norādīja, ka tas bijis nepieciešams, jo mainās cilvēki, bijuši varbūt kaut kādi zvani no viņiem, ka tur kaut kas nav kārtībā utt. /pers. R/ norādīja, ka tikusies ar saviem esošajiem sadarbības partneriem. Aicināta izskaidrot, kāpēc komandējuma atskaitēs viņa norādījusi, ka komandējumā īstenota tikšanās ar potenciālajiem klientiem, viņa nevarēja atbildēt. Iespējams, esot bijuši klienti, ar kuriem vajadzējis tikties, bet to viņa neatceroties. /pers. R/ arī liecināja, ka nevienā no reizēm jaunus kontaktus nav nodibinājusi. Savukārt komandējuma atskaiti viņa varētu būt sastādījusi ar grāmatvedes palīdzību. Iespējams, otrā atskaite sagatavota pēc pirmās parauga. Komandējuma izdevumus viņa nav segusi ar personīgiem līdzekļiem. Viņai bijusi komandējuma nauda, kas bijusi pietiekami liela. Savukārt transporta izmaksas nav bijušas lielas, bijis nepieciešams tikai kopā ar citiem apmaksāt degvielu. Otrajā reizē arī viņai ieteiktas labas paziņas, ar kuriem var kopā doties uz Parīzi. Parīzē esot atbraukusi pieteicējas automašīna un aizvedusi līdz kempinga mājai. Dodoties ar automašīnu uz Parīzi, /pers. R/ katrā no komandējumiem esot nakšņojusi Polijā, kopumā ceļā pavadījusi pusotru vai divas dienas. Izdevumus par naktsmītni Polijā apliecinoši dokumenti nav saglabājušies. Aicināta pastāstīt sīkāk par konkrēto sadarbības

partneri, kas organizēja palikšanu ārvalstī, /pers. R/ paskaidroja, ka viņai šķiet, ka šis uzņēmums ir reģistrēts Lielbritānijā. Nevarēja atbildēt, vai tam ir filiāles arī citās valstīs. Aicināta pastāstīt, kas šim uzņēmumam bija Francijā, viņa norādīja, ka varbūt Francijā bija filiāle. Attiecībā uz citiem sadarbības partneriem paskaidroja, ka vēl esot uzņēmums – sadarbības partneris Lietuvā. /pers. R/ neatcerējās, vai ir parakstījusi kādai citai personai komandējuma rīkojumu par došanos uz Lietuvu. Viņa neesot tajā īpaši iedziļinājusies. Uz jautājumu, vai viņai ir zināmas kādas citas kontaktpersonas ar citiem sadarbības partneriem, /pers. R/ paskaidroja, ka ar to vairāk /pers. AC/ uzņēmumā nodarbojies. Viņa esot nodarbojusies ar automašīnām, to kustību, automašīnu nodošanu-pieņemšanu Rīgā. /pers. R/ atcerējās, ka vēl varētu būt viens sadarbības partneris Lielbritānijā – mārketinga uzņēmums, bet neatcerējās tā nosaukumu. Vēl bijis sadarbības partneris arī Vācijā. Nosaukums varētu būt */Nosaukums F/*. Par komandējumu organizēšanu /pers. R/ norādīja, ka tajā procesā nepiedalījās. Komandējumu organizēšanā esot piedalījušies paši darbinieki un, iespējams, /pers. AC/. /pers. R/ neesot nodarbojusies ar administratīvām lietām, viņa pieteicējas valdē tikusi iecelta tāpēc, lai būtu vienkāršāk, lai varētu katru reizi negaidīt /pers. AC/, kamēr viņš parakstīs dokumentus (*2023. gada 31. jūlija tiesas sēdes audio ieraksta 00:10:52–00:48:20 minūte*).

Lai arī /pers. R/ ir apliecinājusi došanos komandējumos un to, ka viņa iesniegusi komandējuma atskaites, ir konstatējamas būtiskas pretrunas liecībās un noformētajos dokumentos. /pers. R/ paskaidroja, ka viņas došanās komandējumos pamatā bijusi saistīta ar šoferu, kas strādāja uz vietas Parīzē, dzīves apstākļu, transportlīdzekļu pārbaudi. Savukārt savos komandējumu pārskatos viņa norādījusi, ka devās komandējumos ar mērķi dibināt kontaktus, īstenoja pārrunas ar potenciālajiem klientiem, turklāt ka komandējuma laikā tikuši nodibināti kontakti. Savukārt liecībā tiesai /pers. R/ norādīja, ka pamatā tikusies esošajiem sadarbības partneriem, turklāt nevarēja izskaidrot, kā konkrēti šādas neatbilstības informācija varētu būt radušās. Turklāt nevienā no komandējuma reizēm viņa jaunus kontaktus neesot nodibinājusi, un tas nonāk tiešā pretrunā katrā no komandējuma pārskatiem norādītajam.

No /pers. R/ sniegtās liecības arī nav saskatāms loģisks izskaidrojums tam, kāpēc viņa un citi darbinieki devās komandējumos, paši meklējot un sedzot izdevumus par transportu nokļūšanai komandējuma vietā, tostarp nakšņojot citā valstī. Tāpat arī nav saskatāms saprātīgs pamats tam, ka komandējumā persona devās vienlaikus nolūkā pārbaudīt konkrētas sūdzības par uzturēšanās apstākļiem un izmitināšanas laiku saskaņoja ar sadarbības partneri, kas nodrošināja izmitināšanu kempingā, un vienlaikus persona ir pieskaņojusi savu komandējuma laiku paziņu paziņām vai citiem ieteiktiem cilvēkiem, kas devās uz Parīzi atpūsties vai citos nolūkos. Tāpat arī nav saskatāms loģisks izskaidrojums tam, ka uzņēmuma valdes locekle var sniegt vienīgi ļoti aptuvenu informāciju par uzņēmuma sadarbības partneriem un neiedziļinās jautājumos par komandējumiem, bet paraksta rīkojumus par darbinieku došanos komandējumos. Turklāt /pers. S/ liecināja, ka tieši /pers. R/ organizējusi komandējumus.

Ievērojot minētās pretrunas un /pers. R/ virspusējo skaidrojumu gan par uzņēmuma sadarbības partneriem, gan par komandējumu noformēšanu un viņas došanos konkrētajos komandējumos, tiesa secina, ka /pers. R/ sniegtā informācija par viņas došanos komandējumos atbilstoši noformētajiem dokumentiem par minētajiem viņas komandējumiem Francijā nav ticama. Līdz ar to secināms, ka arī dokumenti, kas noformēti šo komandējumu pamatošanai, nav ticami. Tādējādi ienākumi, kas gūti, pamatojoties uz šiem dokumentiem, atzīstami par citiem personas ienākumiem, kurus persona gūst no pieteicējas uz darba tiesisko attiecību pamata un par kuriem pieteicēja nav samaksājusi darbaspēka nodokļus.

Vienlaikus dienests nav atzinis /pers. R/ skaidras naudas atmaksu pieteicējas kasē. Proti, dienests secinājis, ka netiek atgriezta neizlietotā avansa atgriešana kasē atbilstoši 2019. gada 28. februāra kases ieņēmumu orderim Nr. 9 (*sk. lietas 1. sēj. 211. lp.*) 900 *euro* apmērā un atbilstoši 2019. gada 30. aprīļa kases ieņēmumu orderim Nr. 14 (*sk. lietas 2. sēj. 75. lp. reversu*) 600 *euro* apmērā, jo minētās summas neatbilst attiecīgajos mēnešos viņai iepriekš izmaksātajām summām.

Dienestam 2021. gada 29. decembrī sniegtajā paskaidrojumā /pers. R/ skaidrojusi, ka aptuveni pirms trīs gadiem viņai tika pārskaitīta lielāka naudas summa grāmatvedības kļūdas dēļ. Nauda tikusi atdota skaidrā naudā /pers. AA/. Apliecinoši dokumenti neesot saglabājušies (*sk. lietas 2. sēj. 192. lp.*).

Tiesas sēdē /pers. R/ liecināja, ka varēja būt situācija, ka grāmatvede viņai nepamatoti pārskaitījusi lielāku summu. Kad viņa jautājusi grāmatvedei, kas tā par summu, grāmatvede paskaidrojusi, ka nepareizi ieskaitījusi naudas līdzekļus. Noskaidrojusi, ka šo summu labāk būtu atgriezt, /pers. R/ izņēmusi attiecīgos līdzekļus skaidrā naudā un atdevusi grāmatvedei, summu neatceras, bet tā bijusi niecīga (*2023. gada 31. jūlija tiesas sēdes audio protokola 00:50:46–00:52:36 minūte*).

Lai arī /pers. R/ liecināja, ka noteiktu summu varētu būt atgriezusi kasē skaidrā naudā, dienests pamatoti konstatējis viņai izmaksātās summas un noformētās atmaksas summas nesakritības, turklāt ir konstatējamas būtiskas pretrunas viņas sniegtajā liecībā un iepriekš dienestam sniegtajos paskaidrojumos. Proti, iepriekš viņa liecināja, ka ir atgriezusi viņai kļūdas pēc ieskaitītu ievērojamu summu /pers. AA/, savukārt tiesas sēdē skaidroja, ka ir atgriezusi niecīgu summu grāmatvedei. /pers. R/ arī tiesas sēdē nevarēja ticami izskaidrot šīs pretrunas, norādīja vienīgi to, ka viņa precīzi neatceroties. Ievērojot šīs pretrunas un /pers. R/ sniegto paskaidrojumu vispārīgo raksturu, kā arī to, ka nav saskatāms saprātīgs pamats kontā ieskaitītos līdzekļus nevis atgriezt ar pārskaitījumu, bet speciāli izņemt tos un atgriezt kādam skaidrā naudā, pieteicējas iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, lai varētu apliecināt to, ka persona patiesi ir atgriezusi konkrēto summu skaidrā naudā pieteicējas kasē. Pieteicēja nav sniegusi ticamu un loģisku izskaidrojumu šīm neatbilstībām.

Līdz ar to dienests pamatoti secinājis, ka grāmatvedībā uzrādītā informācija ir nepatiesa, un dienesta neatzītās summas veido ienākumus, kurus persona saņem uz darba attiecību pamata. Tādējādi šis ienākums ir apliekams ar IIN un VSAOI.

[10.9] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēja noformējusi dokumentus par diviem /pers. T/ komandējumiem. Proti, noformēts komandējums uz Franciju no 2019. gada 27. februāra līdz 6. martam. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 26. februāra rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 174. lp.*) un dienas naudas aprēķins par astoņām dienām Francijā 456 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 175. lp.*). Noformēts komandējums uz Austriju un Lietuvu no 2019. gada 1. aprīļa līdz 8. aprīlim. Dienestam iesniegts pieteicējas valdes locekles /pers. R/ 2019. gada 29. marta rīkojums (*sk. lietas 1. sēj. 242. lp.*) un dienas naudas aprēķins par astoņām dienām Francijā 456 *euro* apmērā (*sk. lietas 1. sēj. 243. lp.*). Rīkojumos noteikts komandējumam izmantot personīgo transportu un ka izmitināšanu organizē sadarbības partneri. Dienestam iesniegti arī 2019. gada 7. marta un 9. aprīļa komandējumu pārskati bez paraksta, kuros kā sagatavotājs norādīts /pers. T/. Katrā no tiem norādīts, ka komandējuma uz Franciju mērķis bijis kontaktu dibināšana, komandējumā īstenotas pārrunas ar potenciālajiem klientiem un nodibināti klienti (*sk. lietas 1. sēj. 222. lp. un 2. sēj. 33. lp.*) Dienestam 2019. gada 30. septembrī sniegtajā paskaidrojumā /pers. T/ apliecinājis, ka bijis komandējumos Francijā. Komandējumu mērķis bijis kontaktu dibināšana, uz komandējuma vietu un no tās viņš nokļuvis ar komerctransportu, kontaktpersona komandējuma vietā bijusi */pers. D/*, izmitināšanu nodrošinājusi pieteicēja. Darba pienākumi tikuši īstenoti birojā, apzināti esošie un potenciālie klienti (*sk. lietas 2. sēj. 122.–126. lp.*). Vienlaikus darījumus par šiem braucieniem apliecinoši dokumenti dienestam nav tikuši iesniegti.

Tiesas sēdē /pers. T/ liecināja, ka viņš nodarbinātības pie pieteicējas laikā bijis komandējumos Austrijā un Francijā. Pirmais no komandējumiem bijis apmēram 2016. gadā uz Austriju un tad divas reizes viņš devies komandējumos uz Franciju 2019. gadā. Uz komandējuma vietu viņš devies ar mikroautobusu no Centrāltirgus, kontaktus /pers. T/ esot atradis internetā pēc sludinājuma. Samaksa notikusi skaidrā naudā uz vietas, tāpēc nekādi apliecinājuma dokumenti neesot saglabājušies. Ar mikroautobusu viņš braucis līdz kādai Parīzes vietai, no kuras tālāk viņš devies ar vilcienu. Izdevumus par vilcienu /pers. T/ sedzis no pieteicējas iedotās skaidrās naudas komandējumam. Viņam esot ar šiem līdzekļiem pieticis komandējuma izdevumu segšanai. Par izmitināšanu līdzekļus esot seguši pārstāvji uz vietas, /pers. T/ apmeties pie viņiem kempingā. Jautājums par izmitināšanu bijis sarunāts

iepriekš, to komunicējusi pieteicējas uzņēmuma vadība, visdrīzāk /pers. R/. Aicināts paskaidrot sīkāk par sadarbības partneri, kas izmitināja /pers. T/, viņš paskaidroja, ka persona, ar kuru viņš vairāk komunicējis, bijis kolēģis no Latvijas – /pers. AE/, kas visdrīzāk bijis viņa kolēģis, kas strādājis pieteicējas uzņēmumā. Uzvārdu /pers. T/ nevarēja nosaukt. Uzņēmums – sadarbības partneris, pie kura /pers. T/ braucis – varēja būt ar nosaukumu */Nosaukums G/*. Tas esot piedāvājis transporta pakalpojumus. Citus konkrētus pieteicējas sadarbības partnerus /pers. T/ nevarēja nosaukt. Komandējuma laikā ar partneri /pers. AF/ /pers. T/ braucis pa dažādiem birojiem un mēģinājis noslēgt līgumus par transporta kompānijas pakalpojumiem. Pirmajā komandējuma reizē izdevies noslēgt vienu līgumu, otrajā vairs nē. /pers. T/ neatcerējās, vai iesniedzis komandējuma atskaiti. Viņam ticis vienīgi iedots dokuments par komandējumu, lai viņš to parakstītu. Cik viņš atcerējās, atskaite no viņa netika prasīta. Viņš esot parakstījis vienīgi komandējuma rīkojumu. Aicināts izskaidrot, kāda bija viņa interese doties komandējumā situācijā, kad viņam pašam ir jāmeklē transports un jāsedz transporta izdevumi ar dienas naudas izdevumiem, /pers. T/ atbildēja, ka viņam gribējies paceļot, apskatīties citu valsti. Vienlaikus paskaidroja arī to, ka viņam tikusi izmaksāta gan dienas nauda, gan papildus tikuši izsniegti līdzekļi skaidrā naudā transporta izdevumu par došanos komandējumā segšanai. Līdzekļus, kurus viņš neesot iztērējis komandējumā, viņš esot atgriezis skaidrā naudā, tie bijuši aptuveni 50 *euro* (*2023. gada 31. jūlija tiesas sēdes audio protokola 01:07:37–01:46:21 minūte*)

No lietas materiāliem izriet, ka /pers. T/ norīkots komandējumā uz Austriju un Lietuvu no 2019. gada 1. aprīļa līdz 8. aprīlim, taču dienas nauda šajā periodā aprēķināta par astoņām dienām Francijā. Arī paskaidrojumā dienestam un liecībā tiesai viņš paskaidrojis, ka bijis komandējumos Francijā. Tādējādi šie noformētie dokumenti ir savstarpēji pretrunīgi. Turklāt komandējuma pārskatos norādītā informācija par komandējuma mērķi, pasākuma saturu un norises izklāstu, kā arī gūtajām atziņām un ieteikumiem pilnīgi saskan arī ar, piemēram, /pers. R/ komandējumu pārskatiem. Tāpat arī tiesas sēdē sniegtā liecība ir vispārīga un nesniedz skaidru priekšstatu par konkrētā komandējuma jēgu. Turklāt /pers. T/ norādīja, ka nav sagatavojis atskaites par komandējumiem, bet vienīgi parakstījis rīkojumus par došanos komandējumos. Taču uz dienestam iesniegtajiem rīkojumiem par komandējumiem nav viņa paraksta.

Ievērojot minētās pretrunas un /pers. T/ kopumā sniegto virspusējo skaidrojumu par uzņēmuma sadarbības partneriem un komandējumu norisi, tiesa secina, ka /pers. T/ sniegtā informācija par viņa došanos komandējumos atbilstoši noformētajiem dokumentiem par komandējumiem nav ticama. Līdz ar to secināms, ka arī dokumenti, kas noformēti šo komandējumu pamatošanai, nav ticami. Tādējādi ienākumi, kas gūti, pamatojoties uz šiem dokumentiem, atzīstami par citiem personas ienākumiem, kurus persona gūst no pieteicējas uz darba tiesisko attiecību pamata un par kuriem pieteicēja nav samaksājusi darbaspēka nodokļus.

Vienlaikus no lietas materiāliem konstatējams, ka dienests nav atzinis /pers. T/ skaidras naudas atmaksu pieteicējas kasē. Netiek atzīta neizlietotā avansa atgriešana kasē atbilstoši 2019. gada 19. februāra kases ieņēmumu orderim Nr. 6 (*sk. lietas 1. sēj. 173. lp.*) 500 *euro* un 2019. gada 30. aprīlī 188 *euro* apmērā (*sk. lietas 2. sēj. 49. lp.*). No lietas materiāliem konstatējams, ka kases pārskatā par periodu no 29. aprīļa līdz 30. aprīlim veikti citstarp trīs ieraksti: atgriezta izmaksātā nauda par janvāri līdz martu no /pers. T/ 1600 *euro* (*sk. lietas 2. sēj. 72., 73. un 75. lp.*). Taču no bankas konta izraksta redzams, ka attiecīgi maksājumi viņam nav tikuši veikti, tie veikti /pers. AA/ (*sk. lietas 1. sēj. 200.–208. lp., 2. sēj. 19.–26. un 62.–67. lp.*). Turklāt 2019. gada 30. aprīlī avansa norēķinā grāmatota skaidras naudas atgriešana kasē 188 *euro* apmērā. Taču atbilstoši kases grāmatai 2019. gada 30. aprīlī /pers. T/ veicis iemaksas kasē 500, 550 un 550 *euro* apmērā, savukārt avansa norēķinā norādītā skaidras naudas atgriešana kasē 188 *euro* netiek uzrādīta (*sk. lietas 2. sēj. 75. lp.*).

Ievērojot minētās nesakritības, dienests pamatoti konstatējis, ka grāmatvedības uzskaite netiek īstenota patiesi. Dienestam sniegtas atbildes uz auditoru pieprasījumiem, kurās norādīts skaidrojums par cesiju starp /pers. AA/ un /pers. T/ (*sk. lietas 2. sēj. 183., 184. lp. reversu, 185. lp. reversu un 158.–160. lp.*). Dienestam arī iesniegts 2019. gada 20. februāra cesijas līgums (*sk. lietas 2. sēj. 184. lp.*) un 2019. gada 25. marta dokuments par parāda 188 *euro* cesiju (*sk. lietas 2. sēj. 185. lp.*).

Dienestam 2021. gada 22. decembrī sniegtajā paskaidrojumā /pers. T/ vispārīgi norādījis, ka līdzekļus ir atgriezis kādam no valdes locekļiem (*sk. lietas 2. sēj. 183. lp.*). Taču tiesas sēdē viņš liecināja, ka viņš vispār pieteicējas kasē esot skaidrā naudā atgriezis vien aptuveni 50 *euro* un ka neatceras kādu cesijas līgumu vai citus līgumus par naudas atgriešanām vai parādiem. Tāpat arī viņam neesot zināms par tādu kārtību, ka viņa vietā kāds cits varētu būt atgriezis viņa neizmantoto naudu, avansu. Nekādus cesijas vai citus privātus līgumus ar /pers. AA/ viņš neesot slēdzis (*2023. gada 31. jūlija tiesas audio protokola 01:43:36–01:48:30 minūte*).

Ievērojot minētās nesakritības, dienests pamatoti secinājis: pieteicējas sniegtā informācija ir pretrunīga, proti, no vienas puses tiek grāmatots, ka /pers. T/ veicis atmaksu kasē, no otras puses, tiek sniegta informācija, ka bijušas cesijas, tādējādi viņam dubultā atgriežot izmaksāto avansu. Savukārt tiesas sēdē, sniedzot liecību, /pers. T/ šādus darījumus neatcerējās. Pieteicēja nav sniegusi ticamu un loģisku izskaidrojumu šīm neatbilstībām. Līdz ar to secināms, ka pieteicēja grāmatojusi nepatiesu informāciju par /pers. T/ avansā izmaksāto līdzekļu atgriešanu uzņēmuma kasē.

Līdz ar to dienesta neatzītās summas veido ienākumus, kurus persona saņem uz darba attiecību pamata. Tādējādi šis ienākums ir apliekams ar IIN un VSAOI.

[10.10] No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicēja tās darbiniekam /pers. U/ aprēķinājusi darba algu par laiku no 2019. gada janvāra līdz aprīlim izmaksai katru mēnesi 304,38 *euro* (*sk. lietas 1. sēj. 147. lp., 193. lp., 2. sēj. 13. un 56. lp.*), bet faktiski tikuši maksāti katru mēnesi 306 *euro*, starpība 1,62 *euro* (*sk. lietas 1. sēj. 160. lp., 203. lp. reversu, 2. sēj. 22. un 65. lp.*).

Tādējādi /pers. U/ minētajā periodā tikusi izmaksāta par 1,62 *euro* lielāka darba alga nekā aprēķināts. Pieteicējas pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka tas varētu būt radies cilvēciskas kļūdas dēļ un pieteicējai pēc būtības neesot citu iebildumu pret pārsūdzēto lēmumu šajā daļā (*2024. gada 27. marta tiesas sēdes audio protokola 00:30:35–00:31:08 minūte*). Ievērojot minēto, dienests pamatoti atzinis, ka šī starpība 1,62 *euro* ir atzīstama par darba algu, par kuru nav nomaksātas VSAOI un IIN.

Līdz ar to secināms, ka pieteicēja ir izmaksājusi saviem darbiniekiem līdzekļus – ienākumu no darba tiesiskajām attiecībām –, par kuru nav nomaksāti darbaspēka nodokļi. Lietā nav strīda par aprēķiniem (*2024. gada 27. marta tiesas sēdes audio protokola 00:28:30–00:28:35 minūte*). Tādējādi dienests pamatoti noteicis pieteicējai papildu nomaksai budžetā VSAOI 5408,85 *euro* un IIN 3077,75 *euro*.

[11] Auditā pārbaudītā perioda un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā spēkā esošā likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 16.[1] panta 1.[1] daļa paredzēja: ja tiek nodarbināta privātpersona, noslēdzot darba, uzņēmuma, graudniecības vai pārvadājuma līgumu, bet tai aprēķinātie vai izmaksātie ienākumi vai ienākumi, kuri bija jāaprēķina un jāizmaksā un no kuriem bija jāaprēķina obligātās iemaksas, nav uzrādīti grāmatvedības uzskaitē un dienestam iesniegtajā ziņojumā par VSAOI no darba ņēmēju darba ienākumiem, par IIN un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī un no šiem ienākumiem nav aprēķinātas obligātās iemaksas, dienests piedzen no darba devēja obligāto iemaksu starpību starp obligāto iemaksu summu, kas aprēķināma saskaņā ar dienesta rīcībā esošo informāciju, un darba devēja aprēķināto obligāto iemaksu summu, kā arī soda naudu trīskāršā obligāto iemaksu apmērā.

Atbilstoši likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 16. panta otrajai daļai par obligāto iemaksu veikšanas termiņa nokavējumu tiek piedzīta nokavējuma nauda no laikā nesamaksātās obligāto iemaksu summas (pamatparāda) par katru nokavēto dienu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un

nodevām".

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 31.^{2} panta 1.^{1} daļa auditā pārbaudītā perioda un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā spēkā esošajā redakcijā paredzēja, ka gadījumā, ja fiziskā persona (arī tad, ja nav iespējams identificēt konkrēto darba veicēju) uz līguma pamata vai bez līguma noslēgšanas sistemātiski gūst ienākumu, kurš liecina par darba attiecībām un par kuru jāmaksā algas nodoklis, bet šis ienākums nav uzrādīts darba devēja grāmatvedības uzskaitē vai izmaksas faktu nav iespējams konstatēt, vai nav iespējams identificēt konkrēto darba veicēju, no darba devēja piedzen soda naudu trīskāršā nodokļa apmērā no summas, kas noteikta atbilstoši dienesta rīcībā esošajai informācijai par personai aprēķināmo atlīdzību, ja tā ir lielāka par normatīvajos aktos noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru, vai no normatīvajos aktos noteiktā minimālās darba algas apmēra, ja aprēķināmā atlīdzība ir vienāda ar to vai mazāka vai ja tās lielumu nav iespējams noteikt.

Savukārt likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 31. panta trešā daļa paredz, ka par termiņā ieturēto, bet šā likuma 17. panta piektajā, desmitajā un divpadsmitajā daļā noteiktajā termiņā budžetā neiemaksāto nodokļa summu (pamatparāds) tiek aprēķināta nokavējuma nauda no laikā nesamaksātā pamatparāda 0,05 procentu apmērā par katru nokavēto nodokļa samaksas dienu.

Tādējādi gadījumā, ja darba devējs nodarbināja personas, bet nebija uzrādījis grāmatvedībā visus ienākumus, no kuriem aprēķināmi darbaspēka nodokļi, dienestam bija pienākums atbilstoši minētajām tiesību normām piemērot darba devējam VSAOI soda naudu un nokavējuma naudu, kā arī IIN soda naudu un nokavējuma naudu.

Kā jau minēts iepriekš, lietā nav strīda par aprēķiniem. Līdz ar secināms, ka dienests pamatoti atbilstoši minētajām normām, citstarp ievērojot aizliegumu pasliktināt privātpersonas stāvokli apstrīdēšanas procesā, noteicis pieteicējai papildu nomaksai budžetā VSAOI soda naudu 16 177,17 *euro* un nokavējuma naudu 336,22 *euro*, kā arī IIN soda naudu 9233,25 *euro* un nokavējuma naudu 198,97 *euro*. Konstatējot, ka pieteicējas rīcība liecina par apzinātu rīcību, lai iegūtu fiskālas priekšrocības nodokļu samazinājumu veidā, dienests pamatoti atzina tai piemēroto soda naudu par samērīgu.

[12] Rezumējot minēto, secināms, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks. Līdz ar to nav pamata pārsūdzētā lēmuma atcelšanai un pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251. pantu un 289.–291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „/Nosaukums A/" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2022. gada 17. maija lēmuma Nr. 30.2/22.13/2772 atcelšanu daļā, ar kuru atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes 2022. gada 25. janvāra lēmums Nr. 30.2-17.7.1/17.7.1/21482.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese L. Lipkina